

# TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie

PRENUMERATA:	
Miesięcznie . . . . .	Żł. 1-10
Kwartalnie . . . . .	Żł. 3-30
Półrocznie . . . . .	Żł. 6-60
Rocznie . . . . .	Żł. 13-20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie Żł. 1-50	

Konto P. K. O. 410.288]	
Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3	
Godzinny przyjeżdż od godz. 4 do 5 po południu.	
Rękopisów nie zwraca się	

OGŁOSZENIA:	
Strona . . . . .	Żł. 200- .
1/2 strony . . . . .	Żł. 100- .
1/4 " . . . . .	Żł. 60- .
1/8 " . . . . .	Żł. 30- .
1/16 " . . . . .	Żł. 15- .
1/32 " . . . . .	Żł. 8- .
Przed listem 100 proc. druku.	
Druk na słowo 30 gr.	

Rok VII

Tarnów, piątek dnia 16 listopada 1934 r.

Nr. 44

Staraniem Resortu Młodz. przy kom. lok. Org. Sjon. w Tarnowie odbędzie się w sobotę 17 bm. o g. 4.30 pop. w lokalu Org. Sjon.

## Referat tow. Dra CHOMETA n.t.: „Ogólny sjonizm czy ogólne sjonizmy?”

Wstęp wolny dla członków organizacji, Akiba I gdu, Bnej-Sjon, Haszchar, Hanoar I gdu

## Święto Niepodległości w Tarnowie

W sobotę 10 bm.

Obchód uroczystości z okazji 16-lecia odzyskania Niepodległości Państwa Polskiego wypadł w Tarnowie imponująco. Budynki rządowe były ładnie udekorowane i iluminowane. Z domów powiewały flagi państwowe, a na oknach widniały odpowiednie nalepki.

Capstrzyk.

Uroczystości rozpoczęły się jeszcze w sobotę 10 bm. o godz. 19-tej capstrzykami orkiestr wojskowej, kolejowej i ziemianinów po ulicach miasta, poczem przed budynkiem Starostwa zebrały się oddziały wojska, organizacje społeczne oraz wielkie tłumy publiczności. Na balkonie budynku Starostwa zjeżdżał iluminowanego zjawili się pp. starosta Lissowski i prezydent miasta Dr Brodzinski. Do tysięcznych tłumów przemówił starosta p. Lissowski, który w porwijących słowach skreślił znaczenie święta Niepodległości. Świetne pod względem formy i treści przemówienie p. starosty Lissowskiego wywołało podniosły i uroczysty nastrój wśród tak licznych rzesz obywatelstwa tarnowskiego, które też szczerze podejmowało i powtarzało wznoszone przez p. starostę okrzyki na cześć Rzeczypospolitej Polskiej i Jej Rządu, oraz pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego i Armii Polskiej.

Tarnów dawno już nie miał tak żywiołowej i potężnej manifestacji państwowej z udziałem wszystkich sfer ludności tak katolickiej, jak i żydowskiej.

Raut i zabawy.

Tego samego wieczoru odbył się w kasynie raut oraz zabawa w sali „Sokola” i w „Gwieździe”, urządzone z ramienia komitetu obywatelskiego, przez Związek Pracy obywatelskiej kobiet, Związek Obchów Rezerwy i „Strzelec”. Chód z tych zabaw przeznaczono na bezrobotnych.

W niedzielę 11 bm.

W niedzielę 11 bm. o godz. 7 rano orkiestra wojskowa odegrała hejnał za wzięty ratuszowej. O godz. 9-tej wojsko, organizacje i publiczność oddały hołd Nieznanemu Żołnierzowi.

Nabożeństwa.

O godz. 10-tej odbyły się uroczyste nabożeństwa w katedrze, Nowej Synagodzie i Tempłu. W nabożeństwach w synagogach brali udział przedstawiciele władz admin. komunaln., wojskowych, sądownictwa, żydowskiej Gminy Wyznaniowej, rabinatu,

Org. Sjonistycznej, Mizrahi, Agudy, kombatanów żydowskich i inwalidów żydowskich. „Samson” zjawiał się w corpore ze sztandarem. Przybyła też młodzież szkół „Safa Berura” i „Jabne”, oraz niezliczone tłumy publiczności. W Nowej Synagodzie odprawił modły kantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą p. Künstlera. Kazanie wygłosił p. Mojżesz Kirschbaum rabin w Dobczycach. W Tempłu odprawił modły kantor p. Weinberg, a kazanie wygłosił rabin Dr Mojżesz Weissmann. Obja nabożeństwa zakończył się odpiewaniem hymnu państwowego i Hatikwy.

Odznaczenia.

Po nabożeństwie w katedrze p. pułk Kurnatowski udekorował na pl. Katedralnym przed kompanią honorową za zasługi, położone w czasie powodzi lipcowej Srebrnym Krzyżem Zasługi poruczników: Kazimierza Burgielskiego, Jana Nasilowski i Władysława Stawowskiego, podporuczników: Andrzeja Krawca, Stanisława Moskła i Wiktora Wantucha, Bronzowym Krzyżem Zasługi: sierżanta Franciszka Durasa i kapralów Pawła Dziardzi, Wacława Golińskiego, Józefa Sznapki i Michała Wiczkorka.

Defilada.

Następnie odbyła się przed budynkiem Starostwa wielka defilada, na której brali udział wojsko, kolejowcy, pocztowcy, więźniowie i szkolne oddziały P. W., „Samson”, kombatanowie żydowscy, harcerze, strzelcy, inwalidzi i i.

Uroczysta Akademia.

Po defiladzie odbyła się w sali kina „Marzenie” uroczysta akademja, na której prezydent p. Dr Brodzinski w głęboko ujętym i treściwym przemówieniu przedstawił istotę i znaczenie święta Niepodległości, podkreślając wynikające stąd zadania dla współczesnego młodego pokolenia. Przemówienie p. Dra Brodzńskiego wywołało na licznie zebraną publiczność głębokie wrażenie.

Teatr i kina.

Wieczorem o godz. 20-tej teatr Domu Żołnierza odegrał utwór dramatyczny na tie walk o Lwów w roku 1918/19 Andrzeja Galicy pod reżyserją p. Wolera p. t. „Twierdza nam będzie każdy próg”. Przygrywała orkiestra 16 pp.

W sobotę o godz. 13-tej oraz w niedzielę o godz. 11 odbyły się w kinach „Apolon” i „Dom Żołnierza” bezpłatne przedstawienia dla żołnierzy, zaś w „Marzeniu” odbyło się w niedzielę bezpłatne przedstawienie dla bezrobotnych.

Adwokat

**Mgr Dawid Lenkiewicz**

otworzył i prowadzi kancelarię  
w Tarnowie, ul. Bernardyńska 16  
(kanc. adw. Dra Maurycego Simchego)

## Gmina m. Tarnowa przeciw „Jad Charuzim”

Gmina miasta Tarnowa aktem notarialnym z daty Tarnów 3. IV. 1928. L. Rep. 241 działając na podstawie uchwały Rady miejskiej miasta Tarnowa z dnia 12. XII. 1927. L. 23551, zatwierdzonej uchwały Zarządu Powiatowego w Tarnowie z dnia 22. XII. 1927. L. 5542 darowała stowarzyszeniu rekodzielników żydowskich w Tarnowie „Jad Charuzim” część parceli gruntowej o powierzchni 1008 m<sup>2</sup> (front od strony ul. Ks. Poniatowskiego obok szpitala dziecięcego) na budowę domu dla rekodzielników pod warunkiem rozwiązywania, że budowa będzie rozpoczęta najpóźniej w ciągu 2 lat od prawomocności tej uchwały, a ukończona zostanie najdalej w ciągu dalszych 2 lat od rozpoczęcia budowy. Wydzielono też ze składu realności odnośnej do gminy miasta Tarnowa należącej powyższe darowane parcele, utworzone z nich nowe ciało hipoteczne obj. iwh. 8181 zainstalowano je na rzecz stowarzyszenia „Jad Charuzim”.

Dnia 8-go kwietnia 1933. zawiadomiona gmina miasta Tarnowa za pośrednictwem Tymczasowego Zarządu powyższe stowarzyszenie, że wobec niedotrzymania warunków aktu notarialnego z 3. IV. 1928. t. j. wobec tego, że stow. „Jad Charuzim” nie przystąpiło do budowy domu, darowizna stała się nieważną i weszła w stowarzyszenie „Jad Charuzim” o oddanie gruntu i o złożenie formalnej deklaracji intencjonalnej tej realności na rzecz gminy miasta Tarnowa, a gdy stowarzyszenie „Jad Charuzim” temu żądaniu nie uczyniło zadość, gmina miasta Tarnowa zaskarżyła to stowarzyszenie do Sądu grodzkiego w Tarnowie o oddanie gruntu powyższego.

Stowarzyszenie „Jad Charuzim” broni się zarzutem, że gmina miasta Tarnowa przy kontrakcie jak i po kontrakcie oświadczyła wyraźnie i zobowiązała się nie czynić użytku z przysługującego jej warunku rozwiązywania, o ile Gmina nie wykresli cięższego na przedmiotce darowizny długu hipotecznego 735.000 zł. na rzecz Kasy Oszczędności w Tarnowie.

Przesłuchany w powyższej sprawie jako świadek p. Dr Mütt zeznał, że gdy prezes stowarzyszenia „Jad Charuzim” p. Maurycy Hutter zalił się przed nim, że grunt jest obciążony i że stowarzyszenie nie może z tego powodu otrzymać pożyczki na rozpoczęcie budowy i że grozi wobec tego odwołanie darowizny i oświadczył temuż, że jak długo będzie wiceburmistrzem miasta Tarnowa, to nie pozwoli na odebranie gruntu stowarzyszeniu „Jad Charuzim”.

Rozprawa została odroczone celem przesłuchania dalszych świadków.

W skóry perskie, skanki, opossy, wydry, wszelkiego rodzaju modne futra i imitacje futer najtaniej i na dogodnych warunkach zaopatrzyć się można tylko

w składzie inter  
firmy

**STRAUSS i WILD**

TARNÓW  
ul. Lwowska 5

Tel. 254

Sprzedaż detaliczna i hurtowna.

Tel. 254







## „Cijonim baalej mikcoa“

W niedzielę, dnia 18-go bm. o godz. 4 popoł.  
odbędzie się w lokalu Org. Sjońskiej

### ZEBRANIE CZŁONKÓW

z referatem tow. Dra S. GOLDBERGA

## Wiadomości palestyńskie

### Produkcja rur cementowych

W Palestynie istnieje obecnie 15 żydowskich fabryk rur cementowych. W ubiegłym roku wszystkie fabryki łączyły się w jeden zjazd, który przyjmował zamówienia i rozdzielał je wśród członków. Ostatnio syndykat ten się rozpadł. Obecnie zaznacza się wielka konkurencja wśród fabrykantów tej gałęzi przemysłu. Fabryki rur cementowych mogą w ciągu roku wyprodukować 900.000 m rur, a zapotrzebowanie rynku wewnętrznego wynosi 500.000 m, tak, że fabryki muszą co rok przeważać swą produkcję na kilka miesięcy. Czynniki są stąd przyczyną zniszczenia rynków zbytu w krajach sąsiednich. Poważną konkurencję dla palestyńskich rur cementowych stanowią angielskie i niemieckie rury żelazne, które w bieżącym roku potaniały o 15 proc. W związku z przeprowadzeniem w Hajfie i Tel-Awiewie pracami kanalizacyjnymi wzmogło się ostatnio w Palestynie zapotrzebowanie na rury cementowe. Rząd palestyński czyni magistratowi trudności przy zakupie rur cementowych w Palestynie, zmuszając je do zakupu takowych na rynku angielskim.

### Przemysł tytoniowy

W ciągu pierwszych 6 miesięcy 1934 r. produkcja cygar w Palestynie wynosiła 400 kg. Ilość produkowanych papierosów wynosiła w r. 1933 537.400 kg, podczas gdy już w pierwszym półroczu 1934 r. wynosiła 306.200 kg.

### Fabryki wyrobów elektrotechnicznych

w pobliżu Mikwe Israel rozkłada się pomysł. Artykuły te były dotychczas sprowadzane z Niemiec. Na razie fabryka zatrudnia 10 robotników, w najbliższym czasie ilość ta jednak znacznie wzrośnie.

### Nowa fabryka szyb

Grupa Żydów duńskich i niemieckich przystąpiła do budowy fabryki szkła taflowego „Fenicia“ w Emek Zebulun w pobliżu portu hajfańskiego. Fabryka ta jest jedyną na całym Levancie. Z początku fabryka ta zatrudniać będzie 120 robotników, przewiduje się jednak podwojenie ilości zatrudnionych w ciągu najbliższego roku. Fabryka ta powstaje z kapitałem inwestycyjnym LP 35.000 i będzie posiadała nowoczesne urządzenia ze specjalnym uwzględnieniem warunków higienicznych.

### Fabryka wyrobów farmaceutycznych

„Tamar“ w Rehovot rozpoczęła swoją produkcję. Właściciele fabryki przypuszczają, iż uda im się zawładnąć rynkiem wewnętrznym i wyprzeć produkcję zagraniczną.

### Fabryka farb drukarskich

W Tel-Awiv została założona pierwsza fabryka farb drukarskich, której produkty już się ukazały na rynku.

### Fabryka papieru w Tel-Awiewie

Niedawno założona na terenach Targów Lewanatyńskich fabryka papieru „Papirus“ obrzeże prosperuje, tak, że musiła nawet wskutek braku surowca przerwać pracę na 4 tygodnie. Również i obecnie termin wykonania zamówienia trwa kilka tygodni.

### Apretura materiałów bawełnianych

Firma „Meshi“ Sak Mills Co w Ramot Gan przystąpiła do założenia aptretury materiałów bawełnianych. Apretura ma być urządzona według najnowszych wymogów techniki a otwarcie jej nastąpi za około 6 tygodni.

## Hazamir

Proba utworzenia kółka śpiewackiego, podjęta przez oddział Tarbutu tarnowskiego udała się w zupełności. Zainteresowanie, jakie młodzi miłośnicy hebrajskiej pieśni ludowej wykazywali, świadczy dostatecznie o potrzebie placówki krzewienia żywego słowa odradzającego się języka w muzyce.

Młoda muzyka palestyńska obfituje w motywy swojskie, sentymentalne, o charakterze wschodnim, przeto dyskuje w świecie muzycznym i niecierpiąc zysku oryginalności powożeniem. Ponadto dostosowano muzykę do perłi poezji hebrajskiej, tak, że tekst i muzyka pieśni tworzą harmonijną całość. W tem też tkwi siła magnetyczna, to powoduje wzrost miłośników śpiewu.

W sezonie zimowym przystępuje Tarbut do reaktywowania sekcji śpiewackiej. Myśl tę powitały niechybnie liczne rzesze miłośników śpiewu. Praca ma się rozpocząć w najbliższych dniach na 13-letnich podstawach. Kierownictwo techniczne powierzone będzie doświadczonemu i kwalifikowanemu dyrygentowi śpiewu.

Placówka ta winna stać się rozgłoszną muzyki i pieśni hebrajskiej. Z. F.

## Robotnicy mijeszy skarżą Zarząd mijeszy

Po ostatnim strejku robotników mijeszych, 38 robotników definitywnie zwolniono wniosdo do Sądu Pracy skargę przeciw Zarządowi miasta o 1) zapłatę za 14-dniowy okres wypowiedzenia, gdyż zostali wypowiedziani w mijeszy, 2) o zwrot kwoty potrąconej im w roku 1933 z wypłaconego wynagrodzenia na fundusz bezrobocia i 3) o zwrot potrąconej im w roku 1934 na fundusz emerytalny i ubezpieczenia społecznego. W myśl bowiem nowej ustawy szaceniowej przedsiębiorca zobowiązany jest płacić całą kwotę ubezpieczeniową za robotników zatrudniających poniżej 12 zł tygodniowo, a ci robotnicy należący właśnie do tej kategorii, gdyż pracowali tylko 4 dni w tygodniu, pobierając po 260 zł dziennie.

Na rozprawie odbytej w sobotę 10 bm. Zarząd mijeszy uznał żądanie robotników odnośnie do potrąceń na fundusz bezrobocia. Odnośnie do dalszych żądań robotników rozstrzyga się rozprawą, zakończoną wyrokiem sąsądzającym Zarząd mijeszy na zwrot robotnikom potrąconych kwot na fundusz emerytalny i ubezpieczenia społecznego. Sprawa wypłaty za 14-dniowy okres wypowiedzenia została odroczona celem przesłuchania dalszych świadków.

W myśl powyższego wyroku Zarząd mijeszy będzie musiał w przyszłości uiszczać wszelkie opłaty ubezpieczeniowe za wszystkich 600 robotników mijeszych, co stanowi nowy wydatek na kwotę około 12.000 zł rocznie. Zarząd mijeszy zapowiedział apelację od wyroku.

Na rozprawie Zarząd mijeszy zastępował wiceprezydent p. Dr Silbiger, robotników zaś p. Dr Agstein.

## Za obrazę sędziów — 5 miesięcy więzienia i 5.000 zł. grzywny

P. Dr Roseman, adwokat w Radwowie zwrócił się do p. prezesa Sądu okręgowego w Tarnowie z zażaleniem na postępowanie kierownika Sądu grodzkiego Mgra Książkiewicza i sędziego Mgra Świerda w Radwowie.

W treści tego zażalenia p. prezes dopatrywał się obrazę i ułębienia powadze sędziowskiej i z tego powodu odstąpił pismo to Prokuratorze.

Prokuratora wygotowała przeciw p. Drowi Rosemanowi akt oskarżenia o obrazę sędziów i w poniedziałek 12 bm. odbyła się rozprawa przed asesorem sądownym MgreM Lazarowem. Wniosek o dopuszczenie dowodu prawdy sąd oddalił. Po przeprowadzeniu rozprawy wydano wyrok skazujący p. Dra Rosemana na 5 miesięcy więzienia i 5.000 zł. grzywny, zamienionej w razie nieściągalności na 50 dni aresztu, oraz na zapłatę kosztów sądowych w kwocie 520 zł.

Oskarżony zgłosił apelację od wyroku.

## Aguda w Palestynie, a Aguda w Tarnowie

Znany Agudę w Tarnowie i jej działalność. Wicherzy, politykę, intryguje. Aguda uważa że działalność za wielką politykę. Pamiętamy jeszcze jak jeden z jej przywódców nawoływał publicznie do palenia biblioteki. Ale młodzież agudowska w szczególności w Palestynie jest inna. Buduje się przeciw starym, chce wypuścić do swego obozu trochę światła i stać się wartościowym czynnikiem w odródnieniu narodowem. Świadczy o tem następujący fakt, który zdarzył się w dzielnicy Mea Szearim w Jerozolimie, w domenie Agudy. Oto w Mea Szearim istnieje szkoła dla dziewcząt prowadzona przez Agudę. Po długich perypetyach postanowiono tam wprowadzić w kilku przedmiotach język hebrajski jako język nauki. Właśnie niedawno miała się odbyć pierwsza lekcja w języku hebrajskim. Kiedy lekcja się rozpoczęła, wpadli do szkoły rozlanizowani przedstawiciele „żydostwa ortodoksyjnego“ zniszczyli sprzęty szkolne, oświadczając, że nie dopuszczają do nauczania w języku hebrajskim. I wtedy zdarzył się fakt nieoczekiwany. Oto uczniowie szkoły w wieku od 10 do 13 lat ogłosili strajk, żądając wprowadzenia języka hebrajskiego, jako języka wykładowego szkoły. Przez kilka rodzin trwały te dzieci na stanowisku, wołając nieustannie, że chcą uczyć się języka hebrajskiego.

Nie pomogły interwencje rozmaitych wielkością agudystycznych — dzieci były konsekwentne. Strejk dzieci w Mea Szearim i to w takiej sprawie ma swoją wymowę. Te dzieci niewątpliwie zwyciężą.

Przy pracowni bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej

**GIZY MANDEL**

W TARNOWIE przy ul. Weklerskiej i

został otwarty

zakład gorsetów, opasek brzuszno-ortopedycznych i napierśników

w najnowszych i najwygodniejszych fasonach

Ceny konkurencyjne.

## PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę Matce naszej  
błp. RACHELI WASSERMANOWEJ  
lub wyrazili nam współczucie spowodu Jej zgonu — serdecznie dziękują

Brodheimowie i Wassermanowie

משפחת אחותנו בעברת הגדולה רחל וסרה  
ביום מות עיתון אברהם ולי  
בעברתה המסורה למען א"י העובדת המסורה המנוחה.  
אחיה רחלוביץ וורודוביץ  
הבוסלרד'ה בטרנוב

## „Przyczyna“ (Di Sybe)

Szuka Leonarda Franka jest wiewiększą szkołą starego typu. Szkoła, w której nie nurtują prądy nowoczesnej pedagogiki i psychologii, staje się tragedią jej wychowanków na całe życie. Uczenie się na pamięć długich foliantów gemary lub kilkadziesiąt stron historii, długich wierszów lub licznych dat narodzin królów i książąt, jest w takiej szkole rzeczą najwęższą, bo inaczej następuje mordercība, palą ją kołczem (kto z nas tego nie przeżył?). Po gwie, albo katuszom i pretem po nerach. Nauczyciel niema pojęcia o stanie psychologicznym dziecka, o jego stosunkach domowych i przeżyciach prywatnych, o jego skłonnościach egotystycznych i społecznych. A jeśli w dodatku jest starym sklerotykem, to gotów jest w napadzie szaleńczego uniesienia uduświć wprost malca, gdy ten się nie polapie na tricku i nie odpowie na prowokujące pytanie: ile jest 7 m. 16. Ale gorszym występkiem od bicia jest zniewaga dziecka i obrażanie jego wartości moralnych. Dziecko winno ze szkoły poznać mniejważności, cierpi na nerwice, lęki i różne psychozy i jeszcze jako 30-letni dorosły człowiek umiera ze strachu na widok nauczyciela lub innych poważnych obywateli, tak, jak 8-letni chłopak w klasie. Z tego powodu nie może się taki uczeń zaprawiać do żadnej pracy zawodowej i mimo zdurzeń konstytucji żałujemy się, staje się często wykołeciem, czasem mordercą innych albo popełnia samobójstwo. Jest to ciężka wina szkoły i jej nauczyciela. Dziecko ma duszę bardzo czułą na wszelką niesprawiedliwość, która otoczenie wyrządza jemu lub jego bliżnim. Jeśli się stanie skrytem, knąbrnem, upałem i nieposłusznym, bo ma ku temu uzasadnioną i głębszą przyczynę. Otóż też właśnie przyczyny nie dostrzegają nauczyciele starego typu, nie uznają praw psychologii indywidualnej. Takiego wychowawcy dzieci nie kochają, przeciwnie — nienawidzą przez co czują, a czasem nawet mordują, jak dosłownie mordercy.

Ciąg dalszy odbywa się za kratami więzienia. I tutaj powtarza się to samo, jak w starej szkole. Prokurator nie wnika w istotną przyczynę morderstwa, nie wglębia się w przeżycia złamanego na duchu wykołecia, dręczącego doznana krzywdą i zniewagą (pozbawienie szklanki mleka na wycieczce, tylko widły suche fakta morderstwa z premedytacją. Tragizm przemienia się w komizm, porostu w żart. Psychiatria i pojęcia ten sam błąd. Rzeczoznawca profesor psychiatrii nie ma zasad psychoanalizy, nie widzi związku przyczynowego pomiędzy przeżyciami ucznia a jego późniejszą przypadkową zemstą. Morderca jest odpowiedzialny za swe czyny, niema dla niego żadnych okoliczności łagodzących. Kara śmierci jest jedyną dla młodego człowieka zasłużoną karą, chociażby po wyzbyciu się swych krzywd i zniewag mógł od teraz zacząć nowy żywot szlachetny i społeczny.

Sztukę odegrali artyści nadzwyczajnie zgrabnie. Turków w roli ciępiących, rozmarzonego wykołecia ca był niezwykłym. Tak samo p. Blumenfeld w roli prostytutki, czulej bardziej na nędcę psychiczną, niż profesor psychiatrii, była doskonała. Wszyscy inni współgrający wywiązali się dobrze ze swych ról.

Dr W.

## Zjazd starostów w Tarnowie

We wtorek 13 bm. odbył się pod przewodnictwem p. wojewody krakowskiego Dra Kwasińskiego zjazd starostów, w którym brał udział starosta tarnowski p. Lissowski, jego zastępca Chocinśki oraz starostowie z Brzeska, Dąbrowy, Mielska i Ropczy. Tematem obrad zjazdu były — jak nas informują — wewnętrzne sprawy starostw.

## Zachwiane stanowisko?

W czasie swego pobytu w Tarnowie p. wojewoda Dr Kwasiński przyjął delegatów w osobach pp. Dra Krylewskiego, Grybka, S. Zins, Olekowskiego Chaima Aberdama i in., która prosiła o pozostawienie p. reagenta Rybelskiego na stanowisku prezesa B. W. R. w Tarnowie. Stanowisko bowiem p. reagenta Rybelskiego jest podobno mocno zachwiane.



## NOWO OTWARTY SKŁAD WĘGLI

poleca łaskawie uwadze Szanownych Odbiorców węgiel Jaworznickich Komunalnych Kopalni Węgla S. A. i Górnośląskich, który dostarcza po cenach najniższych

## „MELSZTYN“ Ska z o. o. - Tarnów

Tel. składu 548

ul. Bernardyńska 17

Tel. prywat. 426

### Z KRONIKI ŻAŁOBNEJ

#### Śp. ANIELA PISZOWA

W poniedziałek 12 bm. zmarła Aniela Piszowa, przeżywszy lat 73.

Zmarła należała do pionierek dziennikarstwa w Tarnowie, gdyż jeszcze z końcem sześciu stulecia wydawała przez kilkanaście lat tygodnik „Pogoń”, który stał na wysokim poziomie. Przed kilku laty, Aniela wydała poważną pracę historyczną p. t. „600 lat Tarnowa”.

Śp. Aniela Piszowa była pisarką utalentowaną i aż do ostatniej chwili poświęcała się z zamiłowaniem piśmiennictwu.

#### Śp. Dr JÓZEF WALCZYŃSKI

W 78 roku życia zmarł w Tarnowie Dr Józef Walczyński, który był przez szereg lat lekarzem miejskim. Przed wojną znany był członkiem Naczelnej Rady Zdrowia we Wiedniu.

### Zmiany służbowe

Dotyychczasowy naczelnik urzędu pocztowego p. Sławinski przeszedł na emeryturę. Naczelnikiem urzędu pocztowego w Tarnowie został zamianowany p. Worek z Jasta.

Asesor sądowy p. Boczar został przeniesiony do Wieliczki, a sędzia p. Sanowski został przeniesiony z Jaworzna do Tarnowa.

### Straszną śmierć rowerzysty pod kołami samochodu

Dnia 12 bm. na ul. Krakowskiej obok mostu kolejowego auto ciężarowe z browaru ks. Romana Sanguskiego, prowadzone przez Wł. Starca, najechało na rowerzystę, niejakiego Jana Grzybą z Koszyc, który pod kołami auta ponosił śmierć. Z polecenia p. prokuratora szofer został przyczepowany.

Tragicznie zmarły pozostawił żonę i sześciorgo małych dzieci.

### Katastrofa autobusowa

We wtorek popołudniu wydarzyła się katastrofa autobusowa na ul. Prezydenta Mościckiego, która na szczęście nie pociągnęła większych ofiar w ludziach.

Ulica tą jechał autobus państwowej fabryki związków azotowych w Mościcach. Nr. 95.381, wioząc 7 osób. U wylotu ul. Krasieńskiego nastąpiło zderzenie z autem ciężarowym 16 p. p. Sila uderzenia była tak wielka, że autobus przewrócił się. Jedna osoba została lekko ranna, reszta odniosła poważne połamania.

### Śmiertelne przejechanie

Droga, wiodąca do Biskupie przebiegała handlarz Maurycy Mann. W pewnej chwili nadejechał furmanką zaprzęgniętą w parę koni Józef Łoboda, który tak niesczelnie potrafił dyszlem Manna, że ten upadłszy na ziemię, po kilku minutach zakończył życie. Łobodą zajęła się policja.

### Ze sportu

Metal — Sandecja 4:0 (3:0)

Zawody kwalifikacyjne o wejście do klasy A. Wynik odpowiada przebiegowi gry. Drużyna M. miała przez cały czas zawodów wybitną przewagę, odniosła zażenowane zwycięstwo. Sandecja wystąpiła do tych zawodów w osłabionym składzie, przyczem od wyższej klasy uchronił ją dobrze w tym dniu usposobiony bramkarz. Bramki uzyskali: Kornaś 2, Bryg i Grzyb.

Sędziował dobrze p. Kochanek z Krakowa.

Pryw. Żyd. Średnia Szkoła Gospodarcza w Tarnowie

przyjmuje WPISY na ogólne i specjalne kursy

gotowania, pieczenia i t. d.

pod kier. dypl. nauczycieli, absolw. Semin. Gospod. w Warszawie

Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od godz. 14-tej do 15:30 w lokalu szkoły przy ul. św. Marcina 12

Tamże zgłoszenia na

kursy kroju, szycia i modelowania

dla początkujących oraz zaawansowanych



Wykaz puszek ściennych z października.

Org. Sionistyczna 4-18, Klub Muza 338, Maria Kimmel 205, Katz i Fleischer 2 — Dora Unger 181, Herman Fichtel 155, Tauba Grünfeld 150, Dr Fenchel 150, J. Pomeranz 144, Leon Fleischer 105, Wilhelm Spiro 102. Po 1 zł. David Baum, Gellero, Mandelschein, Joachim Neiger, Samuel Jacob, Abraham Hauser, O. Jortner, Józef Leser, Edward Schwager, Chanine Braum, Perlberg, R. Gelb, Majer Weis, Dr Goldberg, Szulim Rubin 089, Ch. Ehrlich 075, Dr Fisch 071. Po 0-70 Adolf Stern, Rauchweg, Nowotny, Dr Weissowa, Damowa 063, Dr Chomet 062, Sara Bienenstock 069, Po 0-60 R. N. Orman, Ezriel Hönig, Dawid Lubasch, H. Neuman 059, Dr Feiwel, 058, Zygmunt Körner 051. Po 0-50 Dr Merz, Jakubowicz, Ben Zion Weitz, Debora Sturm, Moses Leib, Dr Menderer, Süssche Seilinger, Juliusz Steiger, Maurycy Abend, Zwi Zwercher, Markus Chlowicz, Sara Bierer, Sal. Kleinkopf, Dr Weit, Dora Blatt, Elka Beck, Rossner, Ch. L. Kugman, M. Blumenkranz, Aron Siedlister, Leon Lieberman, Regina Handgriff, Dr Symon Bloch, Mgr Taubales, R. Silberberg, Inz. Eichhorn, Ch. Klapholz, Dr Samuel Goldmann, Leib Gerstner, S. Grün, Dr W. Maschler, Anzelm Feuer, Isak Zauder 045, Israel Spiro 045, Dyt. Lieblach 040, Dankowitz 040, B-cia Rosenbluth 040, Org. Brith Hakanaim 038, Związek Kredytowy 036, Teitelbaum 032, Sal. Schönberg 032. Po 0-30 J. Schneider, Israel Schächter, Cyla Feuer, Paul Weis, H. Bieberberg 028, M. Laub 026, R. Birken 025. Po 0-20 Maks Kurz, Mlyn Szanera, Jakob Grosbard, Oskar Weinrieb, Abraham Braw, B. Scheinok, E. Frankel, Löffel, Noe Feuerstein, Eljasz Goldfarb 019, Leon Borgennicht 019, Kupfermanowicz 017, Mechel Feiber 010.

Wykaz „Imi”: Koscher 482, Schiff 119, Natan Wild 376, Schmalholz 1 — Schlaf Salomon 1 — Friedlich 98, Weissbluth 081, Kolbauer 051.

Na uroczystości 1-rocznego jubileuszu Org. Haawod idorawali na K. Kajemeth: Po 2 zł. Dr Merz, Dr Goldbeim, Dr Terlo. Po 1 zł. Weis, Engel, Löffel, Frimmerman, Haller, Org. Gordonja, Leiner, Süss, Krämer, N. N. Po 0-50 Zimmerman, Zimetbaum, Leib, Rosenberg, Nizinski, Steinlauf, Epstein, Bronstein, Grünberger, N. N. Drobne datki 1:20. Razem 22:20.

Zbiorowych i indywidualnych

## LEKCJI JĘZYKA HEBRAJSKIEGO

udziela wybitny nauczyciel

z wieloletnią praktyką

Zgłoszenia: ŻABNIENSKA 2, m. 3

Płótna, welny jedwabie  
krajowe i zagraniczne poleca hurtowny skład  
**firmy Feld, Tarnów**  
Telefon 247 Lwowska 15.

Ceny fabryczne również przy sprzedaży detalicznej

## ZBORNÝ

### INTELEGENCJI

## W KAWIARNI „SECESJA“

Tarnów, ul. Krakowska 4

CODZIENNE PODWIECZORKI TANECZNE

od 18-tej do 20-tej

W soboty, niedziele i święta PODWIECZORKI z występami pierwszorzędných artystów

**Bajeczna orkiestra Five-Stars!**

### KRONIKA

Osobiste. Nasz współpracownik Mgr Mojżesz Klapholz uzyskał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Bnej Sjon. Piątek 16 bm. godz. 7 wiecz. pogadanka II grupy do t. „Klimat Pałiny”, godz. 8 wiecz. pogadanka I grupy n. t. „Rada Ustawodawcza w święcie mandatu”.

Sobota 17 bm. godz. 4 pop. wspólna plenarna z org. Hanoar Hacijon i Akiba z referatem tow. Dra Chometa n. t. „Ogólny sjonizm, czy ogólny sjonizm?”

Poniedziałek 19 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka II grupy n. t. „Sjonizm duchowy, a sjonizm polityczny”, godz. 8:30 wiecz. pogadanka III grupy z hist. Żydów.

Wtorek 20 bm. godz. 7:30 wiecz. pogadanka IV grupy n. t. „Kolonizacja Biliuczyków”, godz. 8:30 wiecz. palestinografia V grupy.

Sroda 21 bm. godz. 9 wiecz. pogadanka III grupy n. t. „Achad Haam”.

Czwartek 15 bm. godz. 7:30 wiecz. grupa II „Przegląd prasy”, godz. 8:30 wiecz. pogadanka V grupy p. t. „Chowat i Cijon”.

Org. Mizrichi. W związku z przeprowadzoną unifikacją ruchu „Tora wAwoda” (organizacja młodzieży Mizrichi) przybywa do Tarnowa z ramienia Centrali w Warszawie Rabin R. Horowitz, który przemawiać będzie na zebraniu publicznym.

Seminarjum hebrajskie „Tarbut” zawiadamia, że kurs historii p. Dr Fuhrerowskiej, który miał się odbyć w sobotę 17 bm. nie odbędzie się z przyczyn technicznych. Reszta kursów odbywać się regularnie i rozpoczynać się punktualnie. Na kursa i czeszcza mogą jedynie wpisać członkowie. Nie wpisanie nie będą dopuszczeni do nauki. Wpisy przyjmuje p. Weinberg w szkole „Safa Beurra” I. p. w sali wykładowej we wtorek przed godzina 8.

Posiedzenie Wydziału Tarbutu odbędzie się we Srodę 21 bm. w lokalu Ochronki żydowskiej przy ul. Goldhamera o godz. 8 wiecz.

Wyjazd do Erec. Dnia 13 bm. odpowiadali członkowie Bnej-Sjonu wyjeżdżającemu do Erecu t. I. Feiwia, w Bnej-Sjonu w. wobec wszystkich zebranych członków Bnej-Sjonu zegnali serdecznie tow. Feiwia tow. Grünspan, Rappaport i Zeichner. Wśród pieśni i tańców spędzono z wyjeżdżającym tow. Feiwlem kilka godzin w serdecznym i miłym nastroju.

Hechaluc Pionier. W sobotę 17 bm. o godz. 2:30 popoł. odbędzie się ogólna pogadanka n. t. „Sjonizm i terytorializm” — referat tow. M. Wachs.

Histadrut Hechaluc Haawod ul. Goldhamera 8. W sobotę 17 bm. o godz. 3 popoł. odbędzie się zebranie członków celem omówienia spraw organizacyjnych.

Wizo. We wtorek 20 bm. odbędzie się o godz. 4:30 popoł. w lokalu Org. Sjon. pl. Kazimierza W. 3 „Herbatka” z referatem Drowej Weissowej n. t. „Wpływ pracy zawodowej na kobiety”. Wstęp wraz z garborką 60 gr. Gościom wolno.

Walne Zgromadzenie Uniji Sjon-Rewizjonistów w Tarnowie odbędzie się w sobotę dnia 17 bm. o godz. 6 wiecz. w lokalu czytelni im. M. Nordaua z udziałem Dra J. Badera, który wygłosi referat n. t. „Problem VI Światowej Konferencji Rewiz.”. Czynne i biernie prawo wyborcze mają ci towarzysze (ki), którzy wykupili dynara wraz ze znaczkiem dynarowym oraz uiszcili podatek partyjny.

Brith Hakanaim. W sobotę 17 bm. o godz. 3 popoł. odbędzie się w lokalu przy ul. Terilla 1. Pl. narna zbiórka wszystkich Darg i Bnej Barak, połączona ze sprawozdaniem br. Weindlinga z Ogólnopolskiej Konferencji Kierowników ruchu.

Hechaluc Hamindati. W sobotę 17 bm. o godz. 4:30 popoł. odbędzie się plenarne zebranie członków Chalucu, wraz z referatem tow. M. Ungera pt. „Przed skoordynowaniem naszego ruchu w naszej dzielnicy”.

Kursy szycia, kroju i modelowania Tow. Żydowskiej Szkoły Zawodowej — odbywać się w poniedziałki od 8-6, we wtorki od 6-3 i w srody od 5-8 w lokalu Żyd. Szkoły Gospodarczej przy ul. św. Marcina 12.

Wielki Dancing Chanukowy Stronnictwa Państwa Żyd. i Menory odbędzie się w sobotę, dnia 1-go grudnia br. w salach „Bristolu”.